

ॐ नमो भैरवाय ।

कैलासशिखरासीनं देवदेव जगद्गुरुम् ।

परिपृच्छत्युमादेवी एकान्ते ज्ञानमुत्तमम् ॥ १ ॥

भेदनिमुत्तमभेदं यथा देहव्यवस्थितम् ।

कथयस्व पुराभेदं कुलानन्देषु चूत्तमम् ॥ २ ॥

स्थानान्तरविशेषण विज्ञानं कथयस्व मे ।

सद्यः प्रत्याकारकं यथा देहे व्यवस्थितम् ॥ ३ ॥

पाशस्तोभञ्च बेधनञ्च धूननं कम्पनं तथ ।

खेचरं समरसञ्चैव बलीपलितनाशनम् ॥

सर्वं तत्तु सुरेश्वर कथयस्व मम प्रभो ॥ ४ ॥

भैरव उवाच ।

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि पुरभेदं समुत्तमम् ।

एतत् कौलिकं ज्ञानं कुलानन्दे चाष्टोत्तमम् ॥ ५ ॥

ब्रह्मस्थाने यत् कमलं चतुःषष्टिदलान्वितम् ।

तत्रैव मनसा रोध्य लक्षयेद्दीपशिरसु ॥ ६ ॥

पश्यति सर्वदेहे तु दिव्यदृष्टिर्वराचने ।

तेन लक्षितमात्रेण जायते सिद्धिस्तमा ॥ ७ ॥

तस्योपरि नाभिम्नदवदा तत्रैव लक्षणे ।

तथा चोपरितिष्ठति देवो जगत्प्रभुः ॥ ८ ॥

तस्याग्रे मनसारोप्य चतविचक्षणाः ।

जायते ध्वनिभिर्जातैश्च नरद्विशेषतः ॥ ९ ॥

एतद् विज्ञानमव्ययं भगवेषु जुरुते ध्रुवम् ।

जायते परमं तत्रैव नात्र कार्य्यविचारणात् ॥ १० ॥

अथान्यं परमं तत्रैव सद्यः प्रत्याकारकम् ।

तं प्रवक्ष्यामि देवि शृणुष्वायतलोचने ॥ ११ ॥

अद्भुल्यद्विष्टं देवि यत् पूर्वं कथितं मया ।

तत्रैव स्थितयेद्विष्टं कथितं जायते ध्रुवम् ॥ १२ ॥

एतन्नागतञ्चैव वर्तमानं तथैव च ।

एतन्नेत्पादयेत् सृष्टिं तिव्रज्योतिःसमकृतिः ॥ १३ ॥

हृदिसंस्थकमलं हित्वा मूर्ध्नि यान् प्रपूरयेत् ।

पाशस्तोभं करोत्येवं यदि विश्रमते मनः ॥ १४ ॥

अथान्यं परं देवि दिव्यदृष्टिं प्रवर्त्तते ।

ज्वलज्वालनमध्यस्थं द्विजग्रन्थि निरीक्षयेत् ॥ १५ ॥
तत्रैव मनसा रोध्य चूलिकाग्रन्तु मानयेत् पुनः ।
सृष्टिं प्रवर्तन्ते देवि नात्र कार्य्यविचारणात् ॥ १६ ॥
देव्युवाच ।

तद्बद्धञ्च शुद्धसारञ्च हितं मया न प्रकाशितम् ।
कथय्य्व विशेषण यथा जानामि तत्क्षणात् ॥ १७ ॥
भैरव उवाच ।

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि बेधसारं यथाक्रमम् ।
ब्रह्मस्थाने... पद्मं चतुःषष्टिदलान्वितम् ॥ १८ ॥
तत्रैवोत्पादयेत् सृष्टिः दण्डाकाराग्नितेजसा ।
भेदयित्वा महाग्रन्थिं द्विचक्रञ्च तथैव च ॥ १९ ॥
मूर्ध्नि कमलसंस्थानं ज्वलनाकारं विचिन्तयेत् ।
चलन्तं भ्रामयेत्तेन नियतं तु महितले ॥ २० ॥
बेधये गिरिवृक्षाणि किं पुनः क्षुद्रजन्तवः ।
अथान्यं परमं देवि विज्ञानं भद्रकं शृणु ॥ २१ ॥
भ्रुवोश्चक्षुर्मध्यस्थं च कालावुना [?] वि. चिन्तयेत् ।
यावद्विश्रमते नित्यं भ्रमते चक्रवत् शिरः ॥ २२ ॥
दुराश्रवणविज्ञानं भूतदेतस्य [?] चिन्तयेत् ।
वामस्त्रोतं तु यावत् तिव्रतेजसमप्रभम् ॥ २३ ॥
देव्युवाच ।

बलीपलितक्षयं देव त्वया स्वप्नं समाग्रतः ।
एतन्मे संशयो देव कथयस्व तन्मो ॥ २४ ॥
भैरव उवाच ।

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि तस्य सुराणामपि दुर्लभम् ।
द्वात्रिंशतिदलं पद्मं तस्मिन्मूर्ध्नि मध्यतः ॥ २५ ॥
तत्रैव भावयेदम् तत्रैव त्रिंशदशसमन्वितम् ।
हृच्चक्रं पातयेत् तत्रैव यावदाअनाब्जिमण्डलम् ॥ २६ ॥
चिन्तयेत् कृष्णं तत्रैव भेदं तु सकलं पुरः ।
पलितमन्त्रं येदेवे मासमेकेन सुव्रते ॥ २७ ॥
अथान्यं परमं देवि गुह्यसंशयस्थितिकारकम् ।
यत्र चतुष्पथस्थानं तत्र सर्वासुरालयम् ॥ २८ ॥
तत्रैव स्थापयेच्चितं दिव्यबालप्रवर्तत [?] ।
तत्रैव वदते बालां.... दिव्य वरानने ॥ २९ ॥
विषप्रहारं कुरुते ज्वरव्याधिं विनाशयेत् ।
ततः परतरं स्थानं तत्र सर्वे प्रवर्तते ॥ ३० ॥
अथान्यं परमं देवि दुराबेधं वदाम्यहम् ।

ज्वलज्ज्वलनसंध्यस्थं तत्रैव लक्षयेद्देवि ॥ ३१ ॥
तं त्रितकोटिसमप्रभा ऊर्ध्वं शक्ति निपातान्यतः [?] ।
बेधयेद्विचक्षणः बेधयित्वा तु तं लक्षयेत् ॥ ३२ ॥
ज्वलनाकाष्ठप्रभां उर्ध्वशक्तिं चक्रयित्वा
अचलं भ्रामयेत् पुनः [?]
बेधयेत् सा मनःसहस्राणि समकानि तु का कथा ॥ ३३ ॥
एवं ज्ञात्वा वीरारोहे विचरेत् यथासुखम् ।
देवासुर्मनुजानां दुर्लभो भवति साधकः ॥ ३४ ॥
देव्युवाच ।
धूननं कम्पनं देव यथाख्यातं ममाग्रतः ।
ततश्चापि संशयो देव कथयस्व मम प्रभो ॥ ३५ ॥
भैरव उवाच ।
शृणु देवि प्रवक्ष्यामि धूननं कम्पनं स्थितम् ।
या सा महावहा नाडी कुचेल्याकारसंस्थिता ॥ ३६ ॥
तत्रैवोत्पादयेत् दृष्टिर्दण्डाकारसुतेजसा ।
हृच्चक्र... .. तिप्रशक्ति सुविग्रहा ॥ ३७ ॥
धूननं कम्पनं चैव नात्र कार्य्यविचारणा ।
अथान्यं परमं देवि खेचरत्वं शृणु प्रिये ॥ ३८ ॥
या सा महावहा ना[डी] कुण्ड सा संस्थिता ।
पदद्वन्द्वगता सा तु मूर्ध्निस्थं कमलं तु ॥ ३९ ॥
या वीरतये तज्ज्वलनाअकारं सुभवयेद् बुधः ।
सर्वशक्तितो मध्यत खेचरत्वं त्रैलोक्येः
नवाहमभृतं ददैतः [?] ॥ ४० ॥
अथान्यं सम्प्रवक्ष्यामि महाव्याप्तिं वरानने ।
यावद्... स्थानेषु योता तस्य मयाग्रतः ॥ ४१ ॥
तथैव मनसारो यो साग्र पवनमानेन ।
मनसं तत्त्व बेधयित्वा निष्कलं योजयेद् बुधः ॥ ४२ ॥
महाव्यापि भैरव तवाहमनृतं वदेत् ।
अथा ण सम् वक्ष्यामि येन सिद्धिर्भवेत् ध्रुवम् ॥ ४३ ॥
वर्गातीतस् - द्वितीयमनुलोम न सुव्रते ।
ज्व ननारुणं कृत्वा चतुर्थं स्वरसंयुतः ॥ ४४ ॥
विन्दुस्तकसम्भिन्नमादौ योजयेद् बुधः ।
एतन्नीतं पुनर्देवि षष्ठस्वरविभूषितः ॥ ४५ ॥
स शिखे खरबिन्दुसंयुक्तं योगयेद्देवि तत् पुनः ।
यकारस्य पञ्चमं गृह्यं तं तृतीयस्वरसमन्वितम् ॥ ४६ ॥
स्वरं द्वितीयसंयुक्तं कारयेत् पुनः प्रियः ।

वर्गस्य प्रथमं बीजं सृष्टराद्यतो योजयेत् ॥ ४७ ॥
एतद्देवि समाख्यातं कुलविद्यासमन्वितम् ।
नित्यं तु योजयेद्देवि एकचित्तस्तु पण्डितः ॥ ४८ ॥
तस्य सर्वा भवेत् सिद्धिः सर्वज्ञेषु सुन्दरि ।
न खेदयामि कस्य चित्तं शिष्येऽप्युक्त्वा वरानने ॥ ४९ ॥
अथान्यं परमं देवि कामेन विह्वलारकम् ।
भस्य मध्यस्थ भगमधो हुताशनम् ॥ ५० ॥
प्रेरितः पवनः शक्त्या ज्वलनाकारतेजसा
विसन्तु चिन्तयेद्देवि सृष्टिकमलन्तु या च ॥ ५१ ॥
श्रवणं चिन्तयेदमृतं तेजोमार्गेण योऽपि च ।
भवन्ति विह्वला नार्यः क्षणमेकेन सुव्रते ॥ ५२ ॥
अथान्यं परमं देवि फलपुष्पभाषितम् च ।
शृणुयात् परमादेवि अघोरविह्वला ॥ ५३ ॥
आकर्षयेद् बुधो वायुं पिपासा रूपणमुच्यते ।
चक्षुषा योजयेद्देवि फलपुष्पं चिन्तयेत् ।
तेजसार्कर्षयेत् तु सूर्यं सुसूर्यतः ॥ ५४ ॥
देव्युवाच ।
सर्वत्र तु मग्नं ज्ञानं भाषितं देव तत् पुरा ।
अद्यापि संशयो देवि कथयस्व मम प्रभो ।
संगमान् पश्यन्तु न *** ॥ ५५ ॥
भैरव उवाच ।
शृणु देवि प्रवक्ष्यामि तत् सुरैरपि दुर्लभम् ।
आसनं तु स्थितं कृत्वा विश्वं अनिवृत्तः ॥ ५६ ॥
सर्वभावयेद्देवि सर्वभावविवर्जितम् ।
चित्तं तत्र स्थितं कृत्वा स्वमध्ये विनियोजयेत् ॥ ५७ ॥
भावयेत् समरसं देवि प्रभुभृत्यं विचक्षणः ।
एतद्विज्ञानमात्रेण गीयते तत्र मध्यतः ॥ ५८ ॥
दूराश्रवणविज्ञानं वेधस्तोभं मध्यतः ।
आवेशं दर्शनं दूरात् कम्पस्तोभं तथैव च ॥ ५९ ॥
परकायप्रवेशेन सम्प्रवर्त्तत योगिनः ।
... .. तदभ्यासेन सुव्रते ॥ ६० ॥
इति मत्स्येन्द्र- पादावतारितं कुलानन्दं समाप्तमिति ॥
शुभमस्तु सर्वजगताम् ।